

Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листоп. 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>. – Назва з екрана.

4. Новий тлумачний словник української мови : у 3 т. / В. В. Яременко, О. М. Сліпушко. – 2-ге вид. – Київ : Аконіт, 2001. – Т. 1 : А–К. – 926 с.

5. Confidential communication [Electronic resource] // Legal Dictionary. – Mode of access: <https://dictionary.law.com/Default.aspx?typed=confidential%20cooperation&type=1>. – Title from the screen.

Борець Тетяна Олександрівна, старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем кримінальної поліції навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ДОСВІД АВСТРІЇ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

У сучасних реаліях корупція набуває форми загальносвітової проблеми. Зважаючи на масштаби поширення цього негативного явища в численних сферах життєдіяльності суспільства, її визнають найгострішою проблемою, яка нині становить загрозу демократичному розвитку країн, конституційному ладу, підриває авторитет держав на міжнародній арені, становлячи безпосередню загрозу для національної безпеки.

Як і в будь-якій державі світу, особливо в умовах реформування економіки, зміни соціально-політичного ладу, в Україні також існує це негативне явище. Запровадження дієвих механізмів, покликаних протидіяти впливу корупції на політичну, економічну й соціальну системи, є одним із пріоритетних напрямів діяльності нашої держави.

Проблема протидії корупції в нашому суспільстві нині є однією з найактуальніших для України. Адже корупція обмежує конституційні права й свободи людини та громадянина, заважає

нормальному функціонуванню державного апарату, гальмує просування в державі соціально-економічних реформ, сприяє розвитку організованої злочинності, підриває довіру до влади, негативно позначається на міжнародному авторитеті країни тощо.

Низька оплата праці державних службовців, з одного боку, та можливість швидко збагатитися, зловживаючи службовим становищем та вдаючись до протиправних дій, – з іншого, створили надзвичайно сприятливі умови для загальної корумпованості державного апарату.

Ураховуючи загальну небезпеку цього ганебного явища, органи влади на сучасному етапі розвитку нашої держави вживають низку заходів щодо протидії йому, зокрема на законодавчому рівні.

На жаль, в Україні корумповані відносини донині домінують над правовими, етичними нормами поведінки між людьми та поступово трансформуються у звичну для всіх практику, що, безперечно, загрожує майбутньому держави.

Останніми роками надзвичайно складна соціально-економічна й політична ситуація, анексія частини території країни та сепаратистські прояви в окремих її регіонах, зумовлені як внутрішніми, так і зовнішніми чинниками, суттєво ускладнюють ефективність державної антикорупційної політики, що не дає вагомих підстав для оптимістичного прогнозу щодо зменшення рівня поширення корупції в Україні.

Водночас слід зазначити, що жодна з країн світу не має остаточного імунітету від корупції. Зазначені злочинні прояви різняться лише обсягами, характером її проявів і масштабами впливу на соціально-економічну та політичну ситуації. У тих країнах, де корупція поширена значною мірою, вона із соціальної аномалії перетворюється на правило та слугує звичним засобом розв'язання проблем, стає нормою функціонування влади та способом життя значної частини членів суспільства. У країнах, де її рівень є низьким, корупція в громадській свідомості асоціюється з надзвичайним злом для держави та її громадян [1].

Попри значні наукові здобутки у цій сфері, питання, пов'язані з вивченням та імплементацією зарубіжного досвіду,

особливо в контексті відсутності ефективної та дієвої стратегії протидії корупції в Україні, залишаються актуальними. Тому доцільно зосередити увагу на антикорупційній діяльності однієї з найпотужніших країн ЄС за рівнем економічного розвитку та фінансового потенціалу – Австрії.

Центральним органом, який відповідає за протидію корупції в цій країні, є Федеральне агентство з протидії та боротьби з корупцією (ФАПБК), що функціонує в складі Міністерства внутрішніх справ Австрії. Завданнями вказаної правоохоронної установи, є:

- запобігання, нейтралізація та боротьба з корупцією;
- тісна співпраця з прокуратурою з економічних і корупційних злочинів;
- виконання функцій центрального органу, відповідального за взаємодію з закордонними й міжнародними антикорупційними установами, та забезпечення співпраці в межах проведення кримінальних розслідувань злочинів корупційного характеру.

Корупцію в Австрії розглядають як багаторівневий і комплексний феномен, боротьба з яким передбачає залучення та активну участь усього державного сектору. На підставі чинного законодавства ФАПБК здійснює діяльність у таких чотирьох напрямках:

- 1) протидія – здійснення аналізу феномену корупції, розвиток узгоджених і цілеспрямованих заходів із протидії корупції;
- 2) освіта – роз'яснювальна робота та формування неприйняття корупції за допомогою використання інформаційних каналів;
- 3) репресії – здійснення кримінальних розслідувань;
- 4) співпраця з національними та міжнародними установами, які працюють у сфері протидії та боротьби з корупцією, а також обмін позитивним досвідом.

Активну протидію корупції провадять органи самоврядування Австрії, які розробляють відповідні програми, де чільне місце належить аналізу ризику корупції. Одним з органів самоврядування, у якому здійснюють ці заходи, є муніципалітет м. Відень.

З метою розроблення цієї програми боротьби з корупцією було створено робочу групу з керівників таких підрозділів адміністрації муніципалітету: контрольного-ревізійного управління, управління роботи з кадрами, підрозділів, що відповідають за капітальне будівництво, доставку й очищення води, контролю роздрібної торгівлі, правового відділу, відділу внутрішнього контролю, стратегії та комунікації. До робочої групи було залучено експертів Академії державного управління та Управління з цивільного та кримінального права, Об'єднання медичних установ Відня.

Окрім цього, задля оцінки ефективності здійснюваних заходів у сфері боротьби з корупцією в муніципалітеті Відня фіксують статистику щодо правопорушень, які можуть бути пов'язані з проявами корупції. У цій статистиці фіксують заяви та вироки, які набули чинності, рішення кримінального суду або адміністративних органів, а також зміст санкцій. Причому окремо фіксуються випадки звільнення або інших покарань [2].

Таким чином, досвід країн світу щодо запобігання та протидії корупції, зважаючи на специфіку системи їх державного управління, становить певний інтерес для України. Такі напрацювання доцільно використовувати в практичній діяльності вітчизняних державних органів, покликаних протидіяти корупції, а також під час розроблення нормативно-правових актів, спрямованих на зменшення впливу корупції у сфері державного управління.

Список використаних джерел

1. Корупція в Україні: причини поширення та механізми протидії / [С. В. Дрьомов, Ю. Г. Кальниш, Д. Б. Клименко та ін.] ; за ред. Ю. Г. Кальниша. – Київ : Пріоритети, 2010. – 88 с.

2. Європейський досвід протидії корупції: теорія та практика : аналіт. огляд / [І. Кржечковський, В. Тацієнко, С. Чернявський та ін.] ; за заг. ред. В. Чернея. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. – 236 с.